

OUDEREN. NU

Een uitgave van het SP-Platform Ouderen • Vijverhofstraat 65 • 3032 SC Rotterdam • T (010) 243 55 55 • F (010) 243 55 66 • E ouderennu@sp.nl • voorjaar 2006

NU moet de samenleving aan ouderen de zekerheid bieden van zorg, huisvesting, inkomen, veiligheid en vervoersdeelname

Gratis openbaar vervoer voor ouderen? België bewijst dat het kan.

Om mee te kunnen doen in de samenleving is mobiliteit een harde voorwaarde. Wie niet zelf naar een vereniging kan of zijn kleinkinderen kan bezoeken, ziet zijn wereld krimpen. Mobiliteit is onmisbaar – maar voor ouderen niet vanzelfsprekend. Meer dan de jongere generaties zijn ouderen afhankelijk van het openbaar vervoer. En dat wordt steeds verder uitgekleed en tegelijkertijd steeds duurder. Hoog tijd voor een heel andere koers voor bus en trein, concludeert Michel van Hulten, oud-staatssecretaris voor Verkeer en warm pleitbezorger van gratis openbaar vervoer.

Het grote voorbeeld voor Van Hulten is de Belgische stad Hasselt. 'Al vanaf 1997 kent men daar gratis openbaar busvervoer: iedereen, inwoner of toerist, kan zonder betaling gebruik maken van het uitgebreide stadsnet'. De wachttijd bedraagt nooit langer dan een half uur en speciale pendels naar het centrum

van de stad vertrekken zelfs iedere tien minuten.

En Hasselt is niet het enige lichtpunt, legt Van Hulten uit. 'In héél België is het openbaar vervoer gratis voor 65-plussers en kinderen tot 12 jaar. In Engeland zijn alle regionale bussen gratis voor

60 plussers en gehandicapten. In vier middelgrote steden in Frankrijk hebben gratis busvervoer voor iedereen en in Ierland zijn de bussen voor 66-plussers al 25 jaar gratis.'

Nederland blijft daar fors bij achter. Hier zijn we nog niet verder dan enkele

experimenten. Van Hulten: 'In Dokkum is een supermarkt die gratis taxiriten weggeeft als mensen boodschappen komen doen.' Een ander experiment loopt op Ameland waar de 440 ouderen die het eiland telt gratis met de bus kunnen en de kosten daarvan gedeeld worden door de gemeente, het busvervoersbedrijf en vijf bedrijven. Wie gebruikt maakt van één van die bedrijven, ongeacht de leeftijd, krijgt ook vrijkaarten voor de bus. 'Het is drukker dan ooit met ouderen op de lijnen en de buschauffeurs zien veel nieuwe gezichten', weet Van Hulten. De gemeente Tilburg heeft vergevorderde plannen voor een eigen experiment. Van Hulten: 'Wat daar gebeurt, is uniek voor Nederland, daar willen ze gratis treinen laten rijden tussen de drie stations die de stad rijk is'.

Het klinkt mooi, gratis openbaar vervoer. Maar wordt het niet veel te duur als je het op grote schaal gaat invoeren? Van Hulten: 'Dat is dat de gangbare opvatting onder Nederlandse politieke bestuurders, verkeersambtenaren en vervoerseconomen. Maar als je eens goed kijkt, zie je dat ongeveer tweederde deel van de kosten toch al betaald wordt door anderen. En van het resterende eenderde deel wordt in allerlei omstandigheden en voor allerlei categorieën ook nog eens bijbetaald. Niemand heeft een compleet beeld van alle bijdragen die nu al aan het openbaar vervoer betaald worden, maar feitelijk is het openbaar vervoer al grotendeels gratis'. Kijk voor meer informatie op de website van Michel van Hulten: www.gratisopenbaarvervoer.nl.

Openbaar vervoer in de schijnwerpers

Veel aandacht voor het openbaar vervoer, in deze uitgave van Ouderen-NU. Naast het gesprek met oud-staatssecretaris Michiel van Hulten op deze pagina komt ook SP-Kamerlid Arda Gerkens aan het woord, kijken we naar ouderenacties in Hengelo en presenteren we REIZIGERS NV, een nieuwe vereniging voor gebruikers van het openbaar vervoer. Wil u reageren op onze pleidooien voor beter en gratis of betaalbaar openbaar vervoer? Heel graag. U kunt uw reactie sturen naar ouderennu@sp.nl of naar SP Ouderenplatform, Vijverhofstraat 65, 3032 SC Rotterdam.

Actie SP-Ouderen in Hengelo

Gratis met de bus voor 65 plus

In januari van dit jaar startte het Ouderenplatform van de SP in Hengelo een actie onder het motto **Gratis met de bus voor 65 plus**. Een verslag.

Op marktdagen en in woningcomplexen voor ouderen werd een enquête gehouden, waarbij de belangrijkste vraag was of men meer gebruik zou maken van de bus als deze buiten de spits gratis zou zijn. Van de ruim 400 ondervraagden antwoordde meer dan driekwart bevestigend. Ook werden allerlei knelpunten gesignaleerd die dringend aangepakt moeten worden. De volgende stap was een gratis proefrit met de bus door de stad waaraan zo'n vijftig mensen deelname, waaronder ook de regio-manager van vervoersbedrijf Connexxion. Tijdens de toer werden de knelpunten besproken met de regio-manager en na afloop werd er druk nagepraat onder het genot van een kop koffie met krentenwegge.

Een week later waren de uitkomsten van de enquête gebundeld in een rapport dat met een grote delegatie ouderen aangeboden werd aan de verkeerswethouder. Deze zegde toe de knelpunten te bespreken met het vervoersbedrijf. Het gratis maken van het busvervoer voor ouderen was voor hem echter nog een brug te ver. En dat betekent dat de actie wordt vervolgd. De Hengelose SP-ouderen gaan nu de andere SP-afdelingen in de regio benaderen om gezamenlijk een vuist te kunnen maken tegenover de Regio Twente, die verantwoordelijk voor het openbaar vervoer in de regio.

Voor meer informatie over de enquête, de toer en het rapport: www.hengelo.sp.nl.

Kamerlid Arda Gerkens:

'Gratis openbaar vervoer door jongeren en ouderen is verstandig en rendabel'

Vierkante wielen door bladeren op het spoor, veelvuldig optredende vertragingen en bus- en treinlijnen die moeten verdwijnen omdat ze niet rendabel zouden zijn. Het openbaar vervoer houdt de gemoederen van de reizigers al jarenlang stevig bezig, waarbij het meestal gaat om het tegenhouden van verslechtingen. Hoog tijd om eens over een stap vooruit te praten: gratis, fijnmazig en frequent rijdende bussen en treinen. Een gesprek met SP-Kamerlid Arda Gerkens uit Haarlem.

Gerkens reist iedere dag met trein en bus naar Den Haag, en ervaart daarbij aan den lijve ervaart hoe het openbaar vervoer ervoor staat in Nederland. Ze pleit voor gratis openbaar vervoer, zowel voor jongeren tot 12 jaar als voor 65-plussers. 'Voor jongeren en ouderen heeft men in België het openbaar vervoer gratis gemaakt. En de kosten daarvan vallen erg mee, doordat degenen die gratis reizen, ook betalende reizigers aantrekken. Stel je voor dat opa en oma op stap gaan. Zij nemen hun kleinkinderen mee, maar ook hun eigen volwassen kinderen. De laatste groep moet wel betalen en zo komen er toch extra inkomsten binnen. Natuurlijk, om het plan te realiseren, is in eerste instantie wel extra geld nodig. Dat geld is er ook, alleen gaat het nu naar het aanpakken van de fileproblematiek en niet naar het openbaar vervoer.'

In België heeft iedereen die in aanmerking komt voor gratis openbaar vervoer automatisch een kaart gekregen van het bevolkingsregister. Gerkens vindt dat een uitstekend systeem: 'Onze zuiderburen hebben het heel professioneel aangepakt. Zo zouden wij het ook moeten doen. Als je ouderen gratis openbaar vervoer geeft, haal je ze uit

hun isolement. Deze mensen zijn niet zelig. Zij hebben juist veel vrije tijd en kunnen hun contacten onderhouden door naar hun familie en vrienden te reizen. Ouderen reizen op andere tijdstippen, namelijk buiten de spits om. Zo worden de zogenaamde onrendabele lijnen wél goed gebruikt, en kunnen ze in stand blijven.'

Nog een voorbeeld dat we volgens Gerkens kunnen nemen aan België is dat bus en trein daar vaker rijden, en dat er veel meer stations en haltes zijn. In Nederland rijden er op het platteland en in veel stadswijken s avonds geen bussen meer. En het wordt nog erger, vreest Gerkens: 'Het aanbod van openbaar vervoer is bij ons nog niet aan de bodem: als het aan de regering ligt, wordt er nog meer gesnoeid.' Het Kamerlid kiest voor een heel andere benadering: 'Het recht op openbaar vervoer moet vastgelegd worden, de marktwerking moet teruggedrongen worden, de loketten moeten terug op de stations en bus en trein moeten beter toegankelijk gemaakt worden voor ouderen en gehandicapten. Waar we naar toe moeten, is dat iedereen kan gaan waar hij heen wil.

‘Niet zeuren over hangouderen’

Tekst: Willem Croese

De Noord-Hollandse gemeente Purmerend is één van de plaatsen waar de SP op zeven maart de gemeenteraad in denderde. In één klap haalden lijsttrekker Colette Sacco en haar mensen vier zetels – onder andere door duidelijk te maken dat de partij weet wat ouderen bezig houdt.

Sacco (53) is SP-lid sinds 1974 en heeft zich in de jaren sindsdien op allerlei manieren voor de partij ingezet. ‘De afgelopen jaren hebben wij ons onder andere bezig gehouden met de wan-toestanden bij UPC. Er waren veel klachten over dit kabel- en internet-bedrijf. Wij hebben die verzameld en vervolgens afspraken gemaakt met UPC, waarna de klachten inderdaad zijn afgenomen. Ondanks dergelijke successen

en de geweldige uitslag bij de verkiezingen werd de SP buiten het nieuwe college gehouden. De SP zou geen bestuurservaring hebben. Sacco, verontwaardigd: ‘We zijn niet eens uitgenodigd voor gesprekken.’

In het dagelijks leven is Colette Sacco pedagoge van beroep. Ze is zij getrouwd met Jaap en moeder van twee kinderen die inmiddels niet meer thuis wonen. Zij is stapelgek op katten en brengt de vakanties graag door in haar geboorteland Italië.

In en buiten de raad zet de SP zich nadrukkelijk in voor de ouderen in Purmerend. Sacco: ‘Een speerpunt voor ons is de bouw van méér en betaalbare seniorenwoningen. Kleinschalige wooncomplexen voor dementerenden is een ook belangrijk punt. Ouderen zijn vaak niet goed op de hoogte van voorzieningen en ontheffingen. Wij willen dat de in formatie daarover een stuk beter wordt.’ Meer banken in de openbare ruimte zodat ouderen ook kunnen zitten, is ook een programmapunt voor de Purmerendse SP. ‘Ouderen hebben ook het recht

om op straat samen te zijn: het zeuren over hangouderen moet ophouden.’ Verder wil de SP in Purmerend de seniorenpas weer terug waarmee kortingen verkregen kunnen worden en bepleit een betere afstemming in het aanbod van sportvoorzieningen en buurthuizen. Gratis openbaar vervoer, in ieder geval voor de binnenstad op koopavonden en zaterdagen, zou volgens Sacco ook een zegen zijn. ‘Al was het maar omdat je daarmee het parkeerprobleem verkleint.’

Betaalbaarheid AOW ‘best bewaarde geheim van Den Haag’

Ouderdaysvoorziening nodeloos onder vuur

Met enige regelmaat komen de berichten weer terug in de koppen van de kranten: de AOW wordt onbetaalbaar en de pensioengerechtigde leeftijd moet opgeschoven worden van 65 naar bijvoorbeeld 67 jaar. We leggen het daarom nog maar eens uit: daar is geen enkele noodzaak voor aanwezig.

In 2000 berekende het Centraal Planbureau (CPB) dat de uitgaven aan AOW-uitkeringen tot het toppunt van de vergrijzing minder zouden stijgen dan de belastinginkomsten over de aanvullende pensioenen. Oud-minister van Sociale Zaken Bert de Vries (CDA) noemde die conclusie ‘het best bewaarde geheim van Den Haag’ en concludeerde dat de groei aan uitgaven wordt opgebracht door de gepensioneerden.

Onlangs kwam datzelfde CPB echter met nieuwe cijfers, die in de media opnieuw leidden tot woorden als ‘de onbetaalbaarheid van de vergrijzing’. Kern daarin is de groei van de zorgkosten. Die komen nu uit op 8,8 procent van alles wat we samen verdienen in Nederland (het Bruto Binnenlands Product – BBP), en zouden toenemen tot 13,1 procent van dat BBP in 2040. Om die groei op te vangen zouden harde ingrepen nodig zijn. ‘Onjuist’ reageert onderzoeker Nico Schouten van het Wetenschappelijk Bureau van de SP. ‘De extra belastinginkomsten over de pensioenen zijn ook in de nieuwste CPB-cijfers hoger dan de extra AOW-uitgaven. En met de groei van de belastinginkomsten over erfenissen wordt nog geen rekening gehouden. En bovendien: die groei van de zorgkosten komt per jaar neer op 0,13 procent van het BBP. Dat is uitstekend op te vangen zonder drastische maatregelen.’

Naast de kosten van vergrijzing is er ook de zorg over een toekomstig gebrek aan arbeidskrachten. Moet daarvoor de pensioengerechtigde leeftijd omhoog?

Schouten: ‘Kijk eens naar de cijfers: slechts een klein deel van de mensen werkt nu door tot zijn 65ste. Dat wordt natuurlijk nog minder voor mensen van 65 en 66 jaar. Het CPB schat dat bij verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd in 2024 niet meer dan 11 procent van de 65- en 66-jarigen nog een baan zal hebben, dat zijn 46 tot 47.000 mensen. Zet dat eens af tegen de bijna 700.000 niet-werkende werkkzoekenden die we nu hebben, en het is duidelijk dat langer doorwerken nergens voor nodig is. Krapte op de arbeidsmarkt heeft veel te maken met de beschikbare kwalificaties van mensen, dus met onderwijs, en met het investeringsbeleid. Daar verander je niets aan met verhoging van de pensioenleeftijd. Wat de overheid wel moet doen, en daar moet nou eens echt werk van gemaakt worden, is het ontwikkelen van een sluitende aanpak voor mensen onder de 65, zodat zij met veel méér en betere begeleiding teruggebracht worden in het arbeidsproces.’

Lokale CDA-kaders willen socialer gezicht voor hun partij

‘Ik dacht dat het enkele maanden geleden al carnaval was...’

NV Reizigers op de bres voor beter openbaar vervoer

Reizigers

‘Nederland heeft er sinds enkele maanden nieuwe vereniging voor bus- en treinpassagiers bij: NV Reizigers. Samen met het personeel in het openbaar vervoer wil de vereniging werken aan structurele oplossingen voor de vele problemen en bedreigingen waar het openbaar vervoer nu mee te maken heeft.

‘De neerwaartse spiraal in het openbaar vervoer gestopt worden en omgebogen naar meer aandacht van de overheid voor het vervoer per trein, tram, bus, metro en taxi’, stelt REIZIGERS-voorzitter Jeroen Zonneveld. ‘Asfalt heeft nog steeds de hoogste prioriteit bij het kabinet. Het openbaar vervoer moet genoeg nemen met een stijging van het

budget met slechts twee procent. Ziet dan niemand in deze regering dat openbaar vervoer het enige serieuze alternatief is om de mobiliteit in de toekomst te verzekeren? En dat niet alleen om de economie op gang te houden: de hele bevolking heeft baat bij goed openbaar vervoer.’

Wat moet daarvoor gebeuren?

‘Om te beginnen kunnen we het openbaar vervoer gratis maken voor ouderen en jongeren. Dat vult de open gaten en trekt nieuwe reizigers aan, zoals uit ervaringen in België blijkt. Verder moet het beleid van aanbestedingen en marktwerking zo snel mogelijk de prullenbak

in. Waarom zou iemand winst moeten maken met ons openbaar vervoer? Voor iedereen toegankelijk, goed, schoon, veilig, betaalbaar, frequent, bereikbaar en klantgericht openbaar vervoer is een publieke zaak’.

Kijk voor meer informatie en om lid te worden op: www.nvreizigers.nl

Dekker, ben je wel lekker?

Toen ik, nu zo'n twaalf jaar geleden, via onze veelgeprezen woningcorporatie, de thans door mij bewoonde flat kreeg toegewezen, waren mijn vrouw en ik in onze nopjes. We kwamen uit een vrije sector woning van 1000 gulden per maand en

hoefden voor de flat slechts 589 gulden te betalen en kwamen zelfs in aanmerking voor huursubsidie. Later kwamen wij er achter dat wij honderd gulden per maand méér betaalden dan de andere flatbewoners, maar dat werd ons omstandig en onbegrijpelijk uitgelegd als zijnde wettelijk toegestaan.

Een aantal jaren later werd het hele blok flats verkocht aan een of andere projectontwikkelaar, die ons de flat te koop aanbood voor 128.000 gulden. Gezien echter het niet te omzeilen feit dat ik een ruime 65-plusser was en ben, vonden wij dit niet interessant en bleven wij gehuurd wonen. Inmiddels is de flat toch in particuliere handen overgegaan en is de huur gestegen tot maar liefst 487 euro.

Het verlenen van service staat niet, of anders wel heel klein, in het woordenboek van onze verhuurder en op 1 juli staat ons weer een huurverhoging van 3,2 procent te wachten. Tot geluk van onze huisbaas wordt het beleid rond wonen en woningen bepaald door VVD- minister Dekker, die het met de verhuurders heel goed voor heeft, en de meeste huurders wel erg in de kou laat staan.

Immers: de minister wil een kwart van alle huurwoningen liberaliseren. Dit betekent dat de huren worden vrijgegeven en de huurders alle wettelijke bescherming tegen extreme huurprijzen verliezen. Jaarlijks zal op de huurtoeslag worden bezuinigd, terwijl de huren kunnen stijgen met maar liefst 4 procent boven de inflatie vanaf 2009.

Ons blijft denk ik niets anders over dan te verhuizen als wij de huur niet meer kunnen betalen. Waar naar toe, is nog ietwat onduidelijk, omdat er in mijn woonplaats, maar uiteraard ook elders nauwelijks nog goedkope en betaalbare huurwoningen te vinden zijn.

Vandaar mijn vraag: minister Dekker ben je wel lekker?

John Kuijpers

PUZZEL

Streek de aangegeven woorden door in het letterblok, en houd er rekening mee dat ze van links naar rechts, van rechts naar links, van boven naar beneden, van beneden naar boven en diagonaal.

Na het wegstrepen houdt u een aantal letters over. Als U die in de juiste volgorde zet, leest u een gerechtvaardigde wens.

Stuur de oplossing vóór 1 juni 2006 naar SP Ouderenplatform, Leliestraat 26, 6101 LT Echt.

Onder de juiste inzenders verloten wij: een DVD-speler en vier CD-pakketten bestaande uit de CD's Afbraakblues en andere liedjes van Kees Korbijn en Socialistenmars, met bijbehorende tekstboekjes.

De prijswinnaars van de puzzel uit de OuderenNUkrant najaar 2005 zijn:

1e prijs -

Mevr. v. mevr. v. Drunen uit Tilburg

2e t/m 4e prijs -

A. Boender uit Barendrecht, dhr. H. Bloedjes uit Driebergen

en mevr. C. Verweij uit Veldhoven.

o	e	n	k	e	l	e	r	e	i	s	g	s	ij	r	p
n	p	i	l	r	a	t	o	n	x	u	a	p	l	t	a
d	r	e	a	v	t	s	n	o	a	b	i	e	t	i	t
e	i	r	n	s	e	m	d	g	t	i	e	r	e	r	s
r	v	t	t	b	u	r	e	a	u	n	a	r	m	m	p
s	a	p	t	a	a	b	w	w	i	m	u	o	p	a	o
t	t	o	s	g	e	a	n	e	t	o	r	n	o	r	e
e	i	t	d	a	l	u	r	e	n	k	a	a	r	t	m
l	s	s	i	g	n	t	d	v	r	n	a	r	e	d	e
t	e	m	v	e	l	o	o	e	e	n	e	e	i	t	t
h	r	e	t	e	v	b	i	r	a	r	e	n	s	e	r
l	i	e	n	e	i	s	e	a	é	e	v	d	p	v	o
o	n	s	r	o	w	d	b	c	r	t	o	o	l	u	d
e	g	w	r	e	e	s	a	u	t	o	t	r	e	i	n
e	e	n	g	o	u	r	z	é	p	u	o	c	k	r	ij
g	a	l	g	b	t	n	l	i	a	r	n	i	e	r	t

auto
autoped
autotrein
bagage
bureau
busbaan
coupé
dalurenkaart
enkelereis
ets
galg
goederen
ijltempo
klant

metro
nota
omnibus
onderstel
ons
openbaarvervoer
opstap
overweg
perron
prijs
privatisering
rede
reisplek
reisweg

retour
ronde
sneltrain
stoptrein
taxi
tracé
tram
tramrit
treinrail
veewagon
velo
verwennen

Vele duizenden actiekaarten en een stroom van reacties bij het Meldpunt Inkomen dat de SP begin dit jaar opende, maakten duidelijk dat er niets terecht gekomen is van de regeringsbelofte, dat nu 'het zoet' uitgedeeld wordt. Honderdduizenden Nederlanders, waaronder heel veel ouderen, zijn er fors op achteruit gegaan. Onder druk van de acties en de slechte peilingen voor het CDA zegde de regering eind april een aantal compensatiemaatregelen toe. Niet verkeerd natuurlijk, maar wel erg laat en te weinig om de acties te kunnen stoppen. Wat ons betreft moet er nog heel wat meer gecompenseerd worden.

GEEN ZUUR MAAR ZOET
COMPENSATIE
MOET!
SP.

BON OM LID TE WORDEN

JA, ik word lid van de SP. Ik machtig de SP om per kwartaal onderstaand bedrag af te schrijven van mijn rekening. Ik ontvang een welkomstgeschenk en bovendien krijg ik elke maand het nieuws- en opinieblad De Tribune in de bus en gratis toegang tot 'tomaatnet', de reclame-vrije internetprovider voor alle SP-leden.

kwartaalbijdrage € 5,- (minimum) € 7,50 € 10,- € 12,50 € 15,- anders €

naam

roepnaam voorletters m/v

adres

postcode plaats

telefoon geboortedatum

e-mail rekeningnummer

datum handtekening

Stuur deze bon naar:
SP, Antwoordnummer 30542, 3030 WB Rotterdam

U kunt deze machtiging stopzetten met een telefoontje of een e-mail aan de SP: (010) 243 55 40, administratie@sp.nl

OuderenNU voorjaar 06